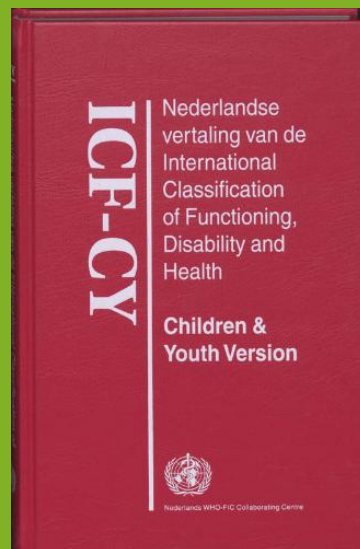

BROCHURE

ICF GEGEVENSSETS

voor professionals van Kentalis

Communicatiestoornissen
Specifieke taalstoornissen
Gehoorgeverlies
WIBTC
ACVB

Inclusief officiële core sets
gehoorgeverlies!

E & I | PonTeM

Jet Isarin & Jan Buitenhek
Oktober 2012

Als horen of communiceren niet vanzelfsprekend is

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. COMMUNICEREN MET CLIËNTEN EN OUDERS OVER DE ICF	4
2. GEGEVENSSETS	6
2.1. COMMUNICATIESTOORNISSEN	6
2.2. SPECIFIEKE TAALSTOORNISSEN	11
2.3. GEHOORVERLIES.....	16
2.4. WIBTC	22
2.5. ACVB	28
3. ICF CORE SETS GEHOORVERLIES.....	32
3.1. KORTE CORE SET VOOR GEHOORVERLIES	32
3.2. UITGEBREIDE CORE SET VOOR GEHOORVERLIES	35

© Kentalis, januari, 2013, Sint Michielsgestel

Gebruik anders dan voor strikte privédoeleinden is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming vooraf van Kentalis.

Use other than for strictly private purposes is exclusively permitted with Kentalis' prior written consent.

INLEIDING

De Internationale Classificatie van het menselijk Functioneren (International Classification of Functioning, Disability and Health), afgekort ICF, wordt de komende jaren in toenemende mate het raamwerk voor de typering van cliënten in de zorg in Nederland.

Om het werken met de ICF te vergemakkelijken zijn voor de doelgroepen van Kentalis gegevenssets gemaakt. Dat gebeurde in het kader van het voucheronderzoek 'Typering van zorg en cliënten Kentalis met ICF' (Buitenhek & Isarin, 2012) en op basis van internationale literatuur. Over de totstandkoming van de gegevenssets kan het eindrapport 'Typering van zorg en cliënten Kentalis met ICF' worden geraadpleegd. Deze brochure bevat slechts de gegevenssets zelf, zonder literatuurverwijzingen en achtergrondinformatie. Ze kunnen worden gebruikt bij het invullen van het Kentalis Handelingsplan en bij het systematisch in kaart brengen van het functioneren en de functioneringsproblemen van individuele cliënten.

De brochure begint met een zogenaamd communicatieblad dat kan worden gebruikt in de communicatie met cliënten en ouders. Het communicatieblad wordt eerst leeg getoond en vervolgens zoals ingevuld voor de denkbeeldige Jaap, 5 jaar oud, met een perceptieverlies.

Centraal in de brochure staan de gegevenssets voor: communicatiestoornissen, specifieke taalstoornissen, gehoorverlies, WIBTC (communicatieproblemen tengevolge van stoornissen in Waarneming, Informatieverwerking, Betekenisverlening en Taal) en ACVB (Auditieve, Communicatieve en Verstandelijke Beperkingen).

In de rechterkolom van elke gegevensset kan de ernst van de stoornis (functies), de beperking (activiteiten) en de problemen (participatie) worden aangegeven. De komende periode zal binnen Kentalis moeten worden besloten of daarbij gebruik gemaakt zal worden van de ICF-indeling 'geen, licht, matig, ernstig of volledig' en/of van standaarddeviaties op overeengekomen testinstrumenten. Daar waar het in de gegevenssets gaat over externe factoren kan in de rechterkolom worden aangegeven of het gaat om ondersteunende (O) of belemmerende (B) factoren.

De brochure sluit af met de officiële – korte en uitgebreide – core sets voor gehoorverlies.

Jet Isarin

Oktober, 2012

1. COMMUNICEREN MET CLIËNTEN EN OUDERS OVER DE ICF

Professionals hebben kennis over functies, anatomische eigenschappen en specifieke aspecten van externe factoren, zoals ondersteunende technologie. Het zijn de cliënten en hun communicatiepartners die de meeste kennis hebben over activiteiten, participatie en de ondersteunende en belemmerende factoren in de omgeving. Slechts in samenwerking tussen professionals en het sociale netwerk van de cliënt kan een compleet beeld worden ontwikkeld van de individuele krachten en kwetsbaarheden en de alledaagse leefsituatie van cliënten. Met behulp van de ICF kunnen cliënten, ouders en professionals gezamenlijk behandeldoelen op alle relevante domeinen vaststellen. Voorwaarde is wel dat helder met cliënten en ouders wordt gecommuniceerd. Daartoe kan gebruik worden gemaakt van een zogenaamd ‘communicatieblad’ waarop kort en bondig wordt aangegeven wat de beperkingen, mogelijkheden en externe factoren zijn in termen van de ICF en wat de primaire behandeldoelen zijn.

C o m m u n i c a t i e b l a d Perspectief cliënt Perspectief professional	Naam en leeftijd	Medische diagnose	Primair behandeldoel
	Cliënt/ouder vertelt dat: <ul style="list-style-type: none"> • ... • ... • ... • ... 	Cliënt heeft beperkingen op gebied van: <ul style="list-style-type: none"> • ... • ... • ... 	Cliënt heeft problemen met: <ul style="list-style-type: none"> • ... • ... • ... • ...
	Functies & eigenschappen	Activiteiten	Participatie
	Codes b & s en korte beschrijving	Codes d (activiteiten) en korte beschrijving	Codes d (participatie) en korte beschrijving
<div style="text-align: center;"> Externe factoren </div> <p><i>Ondersteunend en belemmerend</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysieke & sociale omgeving • Persoonlijk 			

Format van een communicatieblad.

2. GEGEVENSSETS

Gegevenssets zijn lijsten waarin zo weinig categorieën uit de ICF als mogelijk zijn opgenomen en zo veel categorieën als nodig voor het adequaat beschrijven van het functioneren van de cliënt. Gegevenssets zijn nog niet op hun waarde en betrouwbaarheid onderzocht.

2.1. COMMUNICATIESTOORNISSEN

De gegevensset 'communicatiestoornissen' is bedoeld voor jonge kinderen met ernstige communicatieproblemen bij wie nog geen (definitieve) diagnose is of kan worden gesteld.

FUNCTIES EN BEPERKINGEN DIE DE COMMUNICATIE BELEMMEREN		Ernst
Heeft het kind een hoorstoornis die de communicatie belemmert?		
Detectie van geluid	b2300	
Auditieve discriminatie	b2301	
Lokalisatie van geluidsbron	b2302	
Onderscheiden van spraak	b2304	
Heeft het kind een visuele stoornis die de communicatie belemmert?		
Lichtgevoeligheid	b21020	
Gezichtsscherpte	b2100	
Kleuren zien, contrastgevoeligheid, beeldkwaliteit	b21021-21023	
Heeft het kind een taalstoornis die de communicatie belemmert?		
Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie	b1670	
Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie	b1671	
Integratieve taalfuncties	b1672	
Heeft het kind andere zintuiglijke beperkingen die de communicatie belemmeren?		
Smaak	b250	
Reuk	b255	
Proprioceptie	b260	
Tast	b265	
Heeft het kind een stoornis in stem of spraak die de communicatie belemmert?		
Voortbrengen van stemgeluid	b3100	
Stemkwaliteit	b3101	
Maken van scala van geluiden	b3401	

Articulatie	b320	
Vloeiendheid, ritme en snelheid van spreken	b3300, b3301, b3302	
Spraakmelodie	b3303	
Heeft het kind een aandachtsstoornis die de communicatie belemmert?		
Vasthouden van aandacht	b1400	
Veranderen van aandachtsgebied	b1401	
Verdelen van aandacht	b1402	
Delen van aandacht	b1403	
Heeft het kind een geheugenstoornis die de communicatie belemmert?		
Korte termijngeheugen	b1440	
Lange termijngeheugen	b1441	
Oproepen en verwerken van informatie uit geheugen	b1442	
Heeft het kind een andere mentale stoornis die de communicatie belemmert?		
Auditieve perceptie	b1560	
Visuele perceptie	b1561	
Heeft het kind een motorische stoornis die de communicatie belemmert?		
Onwillekeurige bewegingsreacties	b755	
Controle van willekeurige bewegingen	b760	
COMMUNICATIEBEPERKINGEN		
Heeft het kind moeite met het leren en toepassen van kennis?		
Gadeslaan	d110	
Luisteren	d115	
Nadoen	d130	
Leren door handelingen met voorwerpen	d131	
Informatie vergaren	d132	
Aanleren van taal	d133	
Aanleren van extra taal	d134	
Herhalen	d135	
Heeft het kind moeite met receptieve communicatie, syntaxis en semantiek?		
Richten van aandacht op menselijke aanraking, gezicht en stem	d1600	
Reageren op menselijke stem	d3100	
Begrijpen van eenvoudige gesproken boodschappen	d3101	

Begrijpen van complexe gesproken boodschappen	d3102	
Begrijpen van lichaamstaal	d3150	
Begrijpen van algemene tekens en symbolen	d3151	
Begrijpen van tekeningen en foto's	d3152	
Mentale functies gerelateerd aan taal	b16702	
Begrijpen van formele gebarenaal	d320	
Begrijpen van geschreven boodschappen	d325	
Heeft het kind moeite met expressieve communicatie, syntaxis en semantiek?		
Bespreken	d355	
Converseren	d350	
Gebruiken van oogcontact om te communiceren	d3550a	
Gebruiken van tekens en symbolen	d3351	
Gebruiken van tekeningen en foto's	d3552	
Gebruiken van 3-dimensionale objecten om te communiceren	d3352a	
Zich uiten via formele gebarentaal	d340	
Schrijven van boodschappen	d345	
Gebruiken van communicatietechnieken	d3602	
Spreken	d330	
Brabbelen	d331	
Gebruiken van lichaamstaal	d3350	
Heeft het kind moeite met de functies van communicatie?		
Weigeren of afwijzen van iets	d3501d	
De aandacht vragen van een ander	d3500a	
Iets vragen of meer van iets vragen	d3501c	
De aandacht van een ander op iets richten	d3501b	
Groeten	d3500b	
Informatie uitwisselen door vragen, antwoorden, benoemen of becommentariëren	d3501a	
Een abstract idee overbrengen	d3501f	
De behoefte uiten aan uitbreiding van vocabulaire	d3501e	
Heeft het kind moeite met de regels voor sociale interactie en conversatie?		
Fysiek contact in relaties	d7105	
Sociaal wenselijke afstand behouden tussen zichzelf en anderen	d7105a	

Zich gedragen volgens sociale regels in gezelschap	d7203	
Starten van een conversatie	d3500	
Gaande houden van een conversatie	d3501	
Beëindigen van een conversatie	d3502	
Met meer personen converseren	d3504	
Heeft het kind moeite met gebruik van communicatieapparatuur?		
Gebruiken van communicatieapparatuur	d360	
PARTICIPATIEPROBLEMEN GERELATEERD AAN COMMUNICATIEBEPERKINGEN		
Heeft het kind moeite met het participeren in inter-persoonlijke relaties tengevolge van communicatiebeperkingen?		Ernst O/B
Naaste familie; persoonlijke attitudes van naaste familieleden; informele sociale relaties; familierelaties	e310, e410, d750, d760	
Vrienden; kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten; persoonlijke attitudes van vrienden; persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	e320, e325, e420, e425	
Meerderden; persoonlijke attitudes van meerderen; omgaan met meerderen	e330, e430, d7400	
Onbekenden; persoonlijke attitudes van onbekenden; omgaan met onbekenden	e345, e445, d730	
Heeft het kind moeite met het participeren in educatieve activiteiten tengevolge van communicatiebeperkingen?		
Informele opleiding	d810	
Vorderingen maken in schoolopleiding	d8202	
Volhouden van schoolopleiding	d8201	
Deelname aan spelen	d880	
Heeft het kind moeite met het participeren in activiteiten op het gebied van recreatie en vrije tijd tengevolge van communicatiebeperkingen?		
Spel	d9200	
Sport	d9201	
Kunst en cultuur	d9202	
Hobby's	d9204	
Sociale activiteiten	d9205	
Heeft het kind moeite met het participeren in gemeenschapsactiviteiten tengevolge		

van communicatiebeperkingen?		
Sociale activiteiten	d9205	
Formele organisaties	d9101	
OMGEVINGSFACTOREN DIE DE COMMUNICATIE BELEMMEREN		
Belemmeren sommige PERSONEN in de omgeving van het kind de communicatie?		O/B
Naaste familie & attitudes	e310, e410	
Verre familie & attitudes	e315, e415	
Vrienden & attitudes	e320, e420	
Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten & attitudes	e325, e425	
Meerderden & attitudes	e330, e430	
Persoonlijke verzorgers en assistenten & attitudes	e340, e440	
Onbekenden & attitudes	e345, e445	
Hulpverleners in de gezondheidszorg & attitudes	e355, e455	
Andere dienstverleners & attitudes	e360, e460	
Belemmeren de FYSIEKE OMGEVING of ONDERSTEUNENDE COMMUNICATIE de communicatie?		O/B
Geluidssterkte en geluidskwaliteit	e2500, e2501	
Inrichting van fysieke ruimte	e299	
Algemene producten en technologie voor communicatiedoeleinden	e1250	
Ondersteunende producten en technologie voor communicatiedoeleinden	e1251	
Algemene producten en technologie voor onderwijsdoeleinden	e1300	
Ondersteunende producten en technologie voor onderwijsdoeleinden	e1301	
Belemmeren PUBLIEKE SYSTEMEN, VOORZIENINGEN OF BELEID de communicatie?		O/B
Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot communicatie	e535	
Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot media	e560	
Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg	e580	

2.2. SPECIFIEKE TAALSTOORNISSEN

	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4		Ernst O/B
HEEFT DE CLIËNT EEN FUNCTIESTOORNIS DIE DE COMMUNICATIE BELEMMERT?					
b1 Mentale functies					
Algemene mentale functies					
	b117			Intellectuele functies	
	b126			Temperament en persoonlijkheid	
	b139			Algemene mentale functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd	
Specifieke mentale functies					
	b140			Aandacht	
	b144			Geheugen	
	b156			Perceptie	
	b160			Denken	
	b164			Hogere cognitieve functies	
	b167			Mentale functies gerelateerd aan taal	
		b1670		Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie	
			b16700	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gesproken taal	
			b16701	Mentale functies gerelateerd aan receptie van geschreven taal	
			b16702	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gebarentaal	
		b1671		Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie	
			b16710	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gesproken taal	
			b16711	Mentale functies gerelateerd aan expressie van geschreven taal	
			b16712	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gebarentaal	
		b1672		Integratieve taalfuncties	
b2 Sensorische functies en pijn					
Hoorfuncties en vestibulaire functies					
		b2301		Auditieve discriminatie	
b3 Stem en spraak					
	b310			Stem	
	b320			Articulatie	
	b330			Vloeiendheid en ritme van spreken	

HEEFT DE CLIËNT BEPERKINGEN OF PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE ?

d1 Leren en toepassen van kennis

Doelbewust gebruiken zintuigen

	d110			Gadeslaan	
	d115			Luisteren	
	d120			Doelbewust gebruiken van andere zintuigen	

Basaal leren

	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
		d1310		Leren door eenvoudige handelingen met één voorwerp	
		d1311		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen tegelijk	
		d1312		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen met samenhangende specifieke eigenschappen	
		d1313		Leren door symbolisch spel	
		d1314		Leren door doen alsof	
	d132			Informatie vergaren	
	d133			Aanleren van taal	
		d1330		Aanleren van enkelvoudige woorden of betekenisvolle symbolen	
		d1331		Aanleren van zinnen	
		d1332		Aanleren van syntaxis	
	d135			Herhalen	
	d137			Begripsvorming	
	d140			Leren lezen	
	d145			Leren schrijven	
	d150			Leren rekenen	
	d155			Ontwikkelen van vaardigheden	

Toepassen van kennis

	d160			Richten van aandacht	
	d163			Denken	
		d1631		Speculeren	
		d1632		Hypothetiseren	
	d166			Lezen	
	d170			Schrijven	
	d172			Rekenen	

	d175			Oplossen van problemen	
	d177			Besluiten nemen	
d2 Algemene taken en eisen					
	d210			Ondernemen van enkelvoudige taak	
	d220			Ondernemen van meervoudige taken	
	d230			Uitvoeren van dagelijkse routinehandelingen	
	d240			Omgaan met stress en andere mentale eisen	
	d250			Omgaan met eigen gedrag	
d3 Communicatie					
Communiceren - begrijpen					
	d310			Begrijpen van gesproken boodschappen	
	d315			Begrijpen van non-verbale boodschappen	
	d320			Begrijpen van formele gebarentaal	
	d325			Begrijpen van geschreven boodschappen	
	d330			Spreken	
	d332			Zingen	
	d335			Zich non-verbaal uiten	
	d340			Zich uiten via formele gebarentaal	
	d345			Schrijven van boodschappen	
Conversatie en gebruik van communicatieapparatuur en -technieken					
	d350			Converseren	
		d3500		Starten van een conversatie	
		d3501		Gaande houden van een conversatie	
		d3502		Beëindigen van een conversatie	
		d3503		Met één persoon converseren	
		d3504		Met meer personen converseren	
	d355			Bespreken	
		d3550		Bespreken met één persoon	
		d3551		Bespreken met meer personen	
	d360			Gebruiken van communicatieapparatuur en -technieken	
d6 Huishouden					
	d660			Assisteren van andere personen	
d7 Tussenmenselijke interacties en relaties					
Algemene tussenmenselijke interacties					
	d710			Basale tussenmenselijke interacties	
		d7100		Respect en warmte in relaties	
		d7104		Signalen in sociale relaties	

		d7105		Fysiek contact in relaties	
	d720			Complexe tussenmenselijke interacties	
		d7200		Aangaan van relaties	
		d7201		Beëindigen van relaties	
		d7202		Reguleren van gedrag in gezelschap	
		d7203		Zich gedragen volgens sociale regels in gezelschap	
	d730			Omgaan met onbekenden	
	d740			Formele relaties	
	d750			Informele sociale relaties	
	d760			Familierelaties	
d8 Belangrijke levensgebieden					
Opleiding					
	d810			Informele opleiding	
	d815			Voorschoolse opleiding	
	d820			Schoolopleiding	
	d825			Beroepsopleiding	
	d830			Hogere opleiding	
Beroep en werk					
	d845			Verwerven, behouden en beëindigen van werk	
Economisch leven					
	d860			Basale financiële transacties	
	d870			Economische zelfstandigheid	
Spelen					
	d880			Deelname aan spelen	
		d8800		Alleen spelen	
		d8801		Kijken naar spelen	
		d8802		Parallel spelen	
		d8803		Samen spelen	
d9 Maatschappelijk , sociaal en burgerlijk leven					
	d920			Recreatie en vrije tijd	
		d9200		Spel	
		d9201		Sport	
		d9203		Handenarbeid	
		d9204		Hobby's	
	d930			Religie en spiritualiteit	
		d9300		Georganiseerde religie	
ZIJN DE ONDERSTAANDE EXTERNE FACTOREN BELEMMEREND DAN WEL ONDERSTEUNEND?					O/B
e1 Producten en technologie					

	e125			Producten en technologie voor communicatiedoelinden	
e3 Ondersteuning en relaties					
	e310			Naaste familie	
	e315			Verre familie	
	e325			Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e330			Meerdereren	
	e355			Hulpverleners in de gezondheidszorg	
e4 Attitudes					
	e410			Persoonlijke attitudes van naaste familieleden	
	e415			Persoonlijke attitudes van verre familieleden	
	e420			Persoonlijke attitudes van vrienden	
	e425			Persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e430			Persoonlijke attitudes van meerderen	
	e450			Persoonlijke attitudes van hulpverleners in de gezondheidszorg	
	e460			Maatschappelijke attitudes	
e5 Diensten, systemen en beleid					
	e580			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg	
	ee585			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot onderwijs	

2.3. GEHOORVERLIES

	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4		Ernst O/B
HEEFT DE CLIËNT EEN FUNCTIESTOORNIS DIE DE COMMUNICATIE BELEMMERT?					
b1 Mentale functies					
Algemene mentale functies					
	b117			Intellectuele functies	
	b122			Globale psychosociale functies	
	b126			Temperament en persoonlijkheid	
Specifieke mentale functies					
	b140			Aandacht	
	b144			Geheugen	
	b156			Perceptie	
	b160			Denken	
	b164			Hogere cognitieve functies	
	b167			Mentale functies gerelateerd aan taal	
		b1670		Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie	
			b16700	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gesproken taal	
			b16701	Mentale functies gerelateerd aan receptie van geschreven taal	
			b16702	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gebarentaal	
		b1671		Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie	
			b16710	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gesproken taal	
			b16711	Mentale functies gerelateerd aan expressie van geschreven taal	
			b16712	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gebarentaal	
		b1672		Integratieve taalfuncties	
b2 Sensorische functies en pijn					
Hoorfuncties en vestibulaire functies					
	b230			Hoorfuncties	
		b2301		Auditieve discriminatie	
b3 Stem en spraak					
	b310			Stem	
	b320			Articulatie	

	b330			Vloeiendheid en ritme van spreken	
HEEFT DE CLIËNT BEPERKINGEN OF PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE?					
d1 Leren en toepassen van kennis					
Doelbewust gebruiken zintuigen					
	d110			Gadeslaan	
	d115			Luisteren	
	d120			Doelbewust gebruiken van andere zintuigen	
Basaal leren					
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
		d1310		Leren door eenvoudige handelingen met één voorwerp	
		d1311		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen tegelijk	
		d1312		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen met samenhangende specifieke eigenschappen	
		d1313		Leren door symbolisch spel	
		d1314		Leren door doen alsof	
	d132			Informatie vergaren	
	d133			Aanleren van taal	
		d1330		Aanleren van enkelvoudige woorden of betekenisvolle symbolen	
		d1331		Aanleren van zinnen	
		d1332		Aanleren van syntaxis	
	d135			Herhalen	
	d137			Begripsvorming	
	d140			Leren lezen	
	d145			Leren schrijven	
	d150			Leren rekenen	
Toepassen van kennis					
	d160			Richten van aandacht	
	d163			Denken	
		d1631		Speculeren	
		d1632		Hypothetiseren	
	d166			Lezen	
	d170			Schrijven	
	d172			Rekenen	

	d175			Oplossen van problemen	
	d177			Besluiten nemen	
d2 Algemene taken en eisen					
	d240			Omgaan met stress en andere mentale eisen	
	d250			Omgaan met eigen gedrag	
d3 Communicatie					
Communiceren - begrijpen					
	d310			Begrijpen van gesproken boodschappen	
	d315			Begrijpen van non-verbale boodschappen	
	d320			Begrijpen van formele gebarentaal	
	d325			Begrijpen van geschreven boodschappen	
	d330			Spreken	
	d335			Zich non-verbaal uiten	
	d340			Zich uiten via formele gebarentaal	
	d345			Schrijven van boodschappen	
Conversatie en gebruik van communicatieapparatuur en -technieken					
	d350			Converseren	
		d3500		Starten van een conversatie	
		d3501		Gaande houden van een conversatie	
		d3502		Beëindigen van een conversatie	
		d3503		Met één persoon converseren	
		d3504		Met meer personen converseren	
	d355			Bespreken	
		d3550		Bespreken met één persoon	
		d3551		Bespreken met meer personen	
	d360			Gebruiken van communicatieapparatuur en -technieken	
d4 Mobiliteit					
	d445			Gebruiken van hand en arm	
	d450			Lopen	
	d455			Zich verplaatsen	
	d460			Zich verplaatsen tussen verschillende locaties	
	d470			Gebruiken van vervoermiddel	
	d475			Besturen	
	d480			Rijden op dieren als vervoermiddel	
d5 Zelfverzorging					
	d510			Zich wassen	
	d520			Verzorgen van lichaamsdelen	

	d530			Zorg dragen voor toiletgang	
	d550			Eten	
	d560			Drinken	
	d570			Zorg dragen voor eigen gezondheid	
d6 Huishouden					
	d610			Verwerven van woonruimte	
	d620			Verwerven van goederen en diensten	
	d640			Huishouden doen	
	d650			Verzorgen van wat bij het huishouden hoort	
	d660			Assisteren van andere personen	
d7 Tussenmenselijke interacties en relaties					
Algemene tussenmenselijke interacties					
	d710			Basale tussenmenselijke interacties	
		d7100		Respect en warmte in relaties	
		d7104		Signalen in sociale relaties	
		d7105		Fysiek contact in relaties	
	d720			Complexe tussenmenselijke interacties	
		d7200		Aangaan van relaties	
		d7201		Beëindigen van relaties	
		d7202		Reguleren van gedrag in gezelschap	
		d7203		Zich gedragen volgens sociale regels in gezelschap	
	d730			Omgaan met onbekenden	
	d740			Formele relaties	
	d750			Informele sociale relaties	
	d760			Familierelaties	
	d770			Intieme relaties	
d8 Belangrijke levensgebieden					
Opleiding					
	d810			Informele opleiding	
	d815			Voorschoolse opleiding	
	d820			Schoolopleiding	
	d825			Beroepsopleiding	
	d830			Hogere opleiding	
Beroep en werk					
	d845			Verwerven, behouden en beëindigen van werk	
	d850			Betaald werk	
Economisch leven					
	d870			Economische zelfstandigheid	

Spelen					
	d880			Deelname aan spelen	
		d8800		Alleen spelen	
		d8801		Kijken naar spelen	
		d8802		Parallel spelen	
		d8803		Samen spelen	
d9 Maatschappelijk , sociaal en burgerlijk leven					
	d910			Maatschappelijk leven	
	d920			Recreatie en vrije tijd	
		d9200		Spel	
		d9201		Sport	
		d9204		Hobby's	
	d930			Religie en spiritualiteit	
		d9300		Georganiseerde religie	
	d940			Mensenrechten	
ZIJN DE ONDERSTAANDE EXTERNE FACTOREN BELEMMEREND DAN WEL ONDERTSEUNEND?					O/B
e1 Producten en technologie					
	e125			Producten en technologie voor communicatiedoelinden	
	e130			Producten en technologie voor onderwijsdoelinden	
e3 Ondersteuning en relaties					
	e310			Naaste familie	
	e315			Verre familie	
	e325			Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e330			Meerderden	
	e355			Hulpverleners in de gezondheidszorg	
e4 Attitudes					
	e410			Persoonlijke attitudes van naaste familieleden	
	e415			Persoonlijke attitudes van verre familieleden	
	e420			Persoonlijke attitudes van vrienden	
	e425			Persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e430			Persoonlijke attitudes van meerderen	
	e450			Persoonlijke attitudes van hulpverleners in de gezondheidszorg	
	e460			Maatschappelijke attitudes	
e5 Diensten, systemen en beleid					
	e535			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot communicatie	
	e580			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking	

				tot gezondheidszorg	
	ee585			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot onderwijs	

2.4. WIBTC

	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4		Ernst O/B
HEEFT DE CLIËNT EEN FUNCTIESTOORNIS DIE DE COMMUNICATIE BELEMMERT?					
b1 Mentale functies					
Algemene mentale functies					
	b117			Intellectuele functies	
	b122			Globale psychosociale functies	
	b126			Temperament en persoonlijkheid	
Specifieke mentale functies					
	b140			Aandacht	
	b144			Geheugen	
	b147			Psychomotorische functies	
	b156			Perceptie	
	b160			Denken	
	b164			Hogere cognitieve functies	
	b167			Mentale functies gerelateerd aan taal	
		b1670		Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie	
			b16700	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gesproken taal	
			b16701	Mentale functies gerelateerd aan receptie van geschreven taal	
			b16702	Mentale functies gerelateerd aan receptie van gebarentaal	
		b1671		Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie	
			b16710	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gesproken taal	
			b16711	Mentale functies gerelateerd aan expressie van geschreven taal	
			b16712	Mentale functies gerelateerd aan expressie van gebarentaal	
		b1672		Integratieve taalfuncties	
b2 Sensorische functies en pijn					
Hoorfuncties en vestibulaire functies					
	b230			Hoorfuncties	
		b2308		Hoorfuncties, anders gespecificeerd	
Andere sensorische functies					
	b250			Smaak	

	b255			Reuk	
	b260			Propriocepsis	
	b265			Tast	
	b270			Temperatuur en andere stimuli	
	b289			Pijngewaarwording, anders gespecificeerd	
b3 Stem en spraak					
	b310			Stem	
	b320			Articulatie	
	b330			Vloeiendheid en ritme van spreken	
HEEFT DE CLIËNT BEPERKINGEN OF PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE?					
d1 Leren en toepassen van kennis					
Doelbewust gebruiken zintuigen					
	d110			Gadeslaan	
	d115			Luisteren	
	d120			Doelbewust gebruiken van andere zintuigen	
Basaal leren					
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
		d1310		Leren door eenvoudige handelingen met één voorwerp	
		d1311		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen tegelijk	
		d1312		Leren door handelingen met 2 of meer voorwerpen met samenhangende specifieke eigenschappen	
		d1313		Leren door symbolisch spel	
		d1314		Leren door doen alsof	
	d132			Informatie vergaren	
	d133			Aanleren van taal	
		d1330		Aanleren van enkelvoudige woorden of betekenisvolle symbolen	
		d1331		Aanleren van zinnen	
		d1332		Aanleren van syntaxis	
	d135			Herhalen	
	d137			Begripsvorming	
	d140			Leren lezen	
	d145			Leren schrijven	
	d150			Leren rekenen	

	d155			Ontwikkelen van vaardigheden	
Toepassen van kennis					
	d160			Richten van aandacht	
	d163			Denken	
		d1631		Speculeren	
		d1632		Hypothetiseren	
	d166			Lezen	
	d170			Schrijven	
	d172			Rekenen	
	d175			Oplossen van problemen	
	d177			Besluiten nemen	
d2 Algemene taken en eisen					
	d220			Ondernemen van meervoudige taken	
	d240			Omgaan met stress en andere mentale eisen	
	d250			Omgaan met eigen gedrag	
d3 Communicatie					
Communiceren - begrijpen					
	d310			Begrijpen van gesproken boodschappen	
	d315			Begrijpen van non-verbale boodschappen	
	d325			Begrijpen van geschreven boodschappen	
	d330			Spreken	
	d335			Zich non-verbaal uiten	
Conversatie en gebruik van communicatieapparatuur en -technieken					
	d350			Converseren	
		d3500		Starten van een conversatie	
		d3501		Gaande houden van een conversatie	
		d3502		Beëindigen van een conversatie	
		d3503		Met één persoon converseren	
		d3504		Met meer personen converseren	
	d355			Bespreken	
		d3550		Bespreken met één persoon	
		d3551		Bespreken met meer personen	
	d360			Gebruiken van communicatieapparatuur en - technieken	
d5 Zelfverzorging					
	d510			Zich wassen	
	d520			Verzorgen van lichaamsdelen	
	d530			Zorg dragen voor toiletgang	

	d540			Zich kleden	
	d550			Eten	
	d560			Drinken	
	d570			Zorg dragen voor eigen gezondheid	
d6 Huishouden					
	d610			Verwerven van woonruimte	
	d620			Verwerven van goederen en diensten	
	d640			Huishouden doen	
	d650			Verzorgen van wat bij het huishouden hoort	
	d660			Assisteren van andere personen	
d7 Tussenmenselijke interacties en relaties					
Algemene tussenmenselijke interacties					
	d710			Basale tussenmenselijke interacties	
		d7100		Respect en warmte in relaties	
		d7104		Signalen in sociale relaties	
		d7105		Fysiek contact in relaties	
	d720			Complexe tussenmenselijke interacties	
		d7200		Aangaan van relaties	
		d7201		Beëindigen van relaties	
		d7202		Reguleren van gedrag in gezelschap	
		d7203		Zich gedragen volgens sociale regels in gezelschap	
	d730			Omgaan met onbekenden	
	d740			Formele relaties	
	d750			Informele sociale relaties	
	d760			Familierelaties	
	d770			Intieme relaties	
d8 Belangrijke levensgebieden					
Opleiding					
	d810			Informele opleiding	
	d815			Voorschoolse opleiding	
	d820			Schoolopleiding	
	d825			Beroepsopleiding	
	d830			Hogere opleiding	
Beroep en werk					
	d845			Verwerven, behouden en beëindigen van werk	
	d850			Betaald werk	
Economisch leven					
	d870			Economische zelfstandigheid	

Spelen					
	d880			Deelname aan spelen	
		d8800		Alleen spelen	
		d8801		Kijken naar spelen	
		d8802		Parallel spelen	
		d8803		Samen spelen	
d9 Maatschappelijk , sociaal en burgerlijk leven					
	d910			Maatschappelijk leven	
	d920			Recreatie en vrije tijd	
		d9200		Spel	
		d9201		Sport	
		d9204		Hobby's	
	d930			Religie en spiritualiteit	
		d9300		Georganiseerde religie	
	d940			Mensenrechten	
ZIJN DE ONDERSTAANDE EXTERNE FACTOREN BELEMMEREND DAN WEL ONDERSTEUNEND?					O/B
e1 Producten en technologie					
	e125			Producten en technologie voor communicatiedoelinden	
	e130			Producten en technologie voor onderwijsdoelinden	
e3 Ondersteuning en relaties					
	e310			Naaste familie	
	e315			Verre familie	
	e325			Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e330			Meerderden	
	e355			Hulpverleners in de gezondheidszorg	
e4 Attitudes					
	e410			Persoonlijke attitudes van naaste familieleden	
	e415			Persoonlijke attitudes van verre familieleden	
	e420			Persoonlijke attitudes van vrienden	
	e425			Persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e430			Persoonlijke attitudes van meerderen	
	e450			Persoonlijke attitudes van hulpverleners in de gezondheidszorg	
	e460			Maatschappelijke attitudes	
e5 Diensten, systemen en beleid					
	e535			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot communicatie	
	e580			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking	

				tot gezondheidszorg	
	ee585			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot onderwijs	

2.5. ACVB

	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4		Ernst O/B
HEEFT DE CLIËNT EEN FUNCTIESTOORNIS DIE DE COMMUNICATIE BELEMMERT?					
b1 Mentale functies					
Algemene mentale functies					
	b114			Oriëntatie	
		b1142		Oriëntatie in persoon	
	b117			Intellectuele functies	
	b122			Globale psychosociale functies	
	b126			Temperament en persoonlijkheid	
Specifieke mentale functies					
	b140			Aandacht	
	b144			Geheugen	
	b147			Psychomotorische functies	
	b152			Stemming	
	b156			Perceptie	
	b160			Denken	
	b164			Hogere cognitieve functies	
	b167			Mentale functies gerelateerd aan taal	
		b1670		Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie	
			b16708	Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie, anders gespecificeerd	
		b1671		Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie	
			b16718	Mentale functies gerelateerd aan taalexpressie, anders gespecificeerd	
		b1672		Integratieve taalfuncties	
b2 Sensorische functies en pijn					
Visuele en verwante functies					
	b210			Visuele functies	
Hoorfuncties en vestibulaire functies					
	b230			Hoorfuncties	
Andere sensorische functies					
	b280			Pijngewaarwording	
b3 Stem en spraak					
	b310			Stem	

	b320			Articulatie	
	b330			Vloeiendheid en ritme van spreken	
HEEFT DE CLIËNT BEPERKINGEN OF PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE?					
d1 Leren en toepassen van kennis					
Doelbewust gebruiken zintuigen					
	d110			Gadeslaan	
	d115			Luisteren	
Basaal leren					
	d130			Nadoen	
	d131			Leren door handelingen met voorwerpen	
	d132			Informatie vergaren	
	d133			Aanleren van taal	
	d140			Leren lezen	
	d145			Leren schrijven	
	d150			Leren rekenen	
	d155			Ontwikkelen van vaardigheden	
Toepassen van kennis					
	d160			Richten van aandacht	
	d163			Denken	
	d166			Lezen	
	d170			Schrijven	
	d172			Rekenen	
	d175			Oplossen van problemen	
	d177			Besluiten nemen	
	d198			Leren en toepassen van kennis, anders gespecificeerd	
d3 Communicatie					
Communiceren - begrijpen					
	d310			Begrijpen van gesproken boodschappen	
	d315			Begrijpen van non-verbale boodschappen	
	d325			Begrijpen van geschreven boodschappen	
	d330			Spreken	
	d335			Zich non-verbaal uiten	
Conversatie en gebruik van communicatieapparatuur en -technieken					
	d350			Converseren	
	d355			Bespreken	
		d3550		Bespreken met één persoon	

		d3551		Bespreken met meer personen	
	d360			Gebruiken van communicatieapparatuur en -technieken	
d4 Mobiliteit					
	d410			Veranderen van basale lichaamshouding	
	d430			Optillen en meenemen	
	d440			Nauwkeurig gebruiken van hand	
	d450			Lopen	
	d465			Zich verplaatsen met speciale middelen	
d7 Tussenmenselijke interacties en relaties					
Algemene tussenmenselijke interacties					
	d710			Basale tussenmenselijke interacties	
	d720			Complexe tussenmenselijke interacties	
	d730			Omgaan met onbekenden	
	d750			Informeel sociale relaties	
	d760			Familierelaties	
	d770			Intieme relaties	
d8 Belangrijke levensgebieden					
Opleiding					
	d810			Informeel opleiding	
	d815			Voorschoolse opleiding	
	d820			Schoolopleiding	
	d825			Beroepsopleiding	
	d830			Hogere opleiding	
Beroep en werk					
	d845			Verwerven, behouden en beëindigen van werk	
	d850			Betaald werk	
Economisch leven					
	d870			Economische zelfstandigheid	
Spelen					
	d880			Deelname aan spelen	
d9 Maatschappelijk , sociaal en burgerlijk leven					
	d910			Maatschappelijk leven	
	d920			Recreatie en vrije tijd	
	d930			Religie en spiritualiteit	
	d940			Mensenrechten	
ZIJN DE ONDERSTAANDE EXTERNE FACTOREN BELEMMEREND DAN WEL ONDERSTEUNEND?					O/B
e1 Producten en technologie					
	e125			Producten en technologie voor communicatiedoelinden	

	e130			Producten en technologie voor onderwijsdoeleinden	
	e150			Technische aspecten van openbare gebouwen	
	e155			Technische aspecten van private gebouwen	
e3 Ondersteuning en relaties					
	e310			Naaste familie	
	e315			Verre familie	
	e320			Vrienden	
	e325			Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e340			Persoonlijke verzorgers en assistenten	
	e355			Hulpverleners in de gezondheidszorg	
	e360			Andere dienstverleners	
e4 Attitudes					
	e410			Persoonlijke attitudes van naaste familieleden	
	e415			Persoonlijke attitudes van verre familieleden	
	e420			Persoonlijke attitudes van vrienden	
	e425			Persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten	
	e430			Persoonlijke attitudes van meerderen	
	e450			Persoonlijke attitudes van hulpverleners in de gezondheidszorg	
	e460			Maatschappelijke attitudes	
	e465			Sociale normen, gewoonten en ideologieën	
e5 Diensten, systemen en beleid					
	e535			Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot communicatie	

3. ICF CORE SETS GEHOORVERLIES

3.1. KORTE CORE SET VOOR GEHOORVERLIES

LICHAAMSFUNCTIES = fysiologische en mentale eigenschappen van het menselijk organisme	
b126	Temperament en persoonlijkheid
	<p>Algemene mentale functies gerelateerd aan het aangeboren vermogen van het individu om op een bepaalde manier te reageren op situaties, inclusief de cluster van mentale eigenschappen die een persoon onderscheidt van anderen.</p> <p><i>Inclusies: extraversie, inschikkelijkheid, nauwgezetheid, psychische stabiliteit, ontvankelijkheid voor nieuwe ervaringen, optimisme, vertrouwen en betrouwbaarheid</i></p> <p><i>Exclusies: intellectuele functies (b117); energie en driften (b130); psychomotorische functies (b147); stemming (b152)</i></p>
b140	Aandacht
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het zich richten op een externe stimulus of een innerlijke ervaring gedurende de vereiste periode.</p> <p><i>Inclusies: vasthouden van aandacht, veranderen van aandachtsgebied, verdelen van aandacht en delen van aandacht; concentratie; afleidbaarheid.</i></p> <p><i>Exclusies: bewustzijn (b110); energie en driften (b130); slaap (b134); geheugen (b144); psychomotorische functies (b147); perceptie (b156)</i></p>
b144	Geheugen
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het opslaan en bewaren van informatie en het terugvinden van informatie als dat nodig is.</p> <p><i>Inclusies: korte termijngeheugen, lange termijngeheugen en oproepen van informatie uit geheugen; functies gebruikt bij recalling en leren; stoornissen zoals bij nominale, selectieve en dissociatieve amnesie.</i></p> <p><i>Exclusies: bewustzijn (b110); oriëntatie (b114); intellectuele functies (b117); aandacht (b140); perceptie (b156); denken (b160); hogere cognitieve functies (b164); mentale functies gerelateerd aan taal (b164); mentale functies gerelateerd aan rekenen (b172).</i></p>
b152	Stemming
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het gevoel en aan de affectieve componenten van mentale processen.</p> <p><i>Inclusies: adequaatheid van stemming, regulering van stemming en bereik van stemmingen; affect, droefheid, geluk, liefde, vrees, boosheid, haat, gespannenheid, angst, vreugde, verdriet, labiliteit; emotionele vervlakking</i></p> <p><i>Exclusies: temperament en persoonlijkheid (b126); energie en driften (b130)</i></p>
b210	Visuele functies
	<p>Sensorische functies gerelateerd aan het waarnemen van de aanwezigheid van licht en het waarnemen van de vorm, de grootte, de contour en de kleur van visuele stimuli</p> <p><i>Inclusies: gezichtsscherpte (binoculaire en monoculaire gezichtsscherpte bij verte zien en dichtbij zien), gezichtsveld en kwaliteit van visus (lichtgevoeligheid, kleuren zien, contrastgevoeligheid, beeldkwaliteit); stoornissen zoals bij myopia, hypermetropia, astigmatisme, hemianopia, kleurenblindheid, kokerzien, centraal en perifeer scotoom, diplomie, nachtblindheid en adaptatie aan licht.</i></p> <p><i>Exclusies: perceptie (b156)</i></p>
b230	Hoortfuncties
	<p>Het waarnemen van de aanwezigheid van geluiden en het onderscheiden van locatie, toonhoogte, luidheid en kwaliteit van geluiden</p> <p><i>Inclusies: detectie van geluid, auditieve discriminatie, lokalisatie van geluidsbron, lateralisatie van geluid en onderscheiden van spraak; stoornissen zoals bij doofheid en gehoorverlies</i></p>

	<i>Exclusies: perceptie (b156); mentale functies gerelateerd aan taal (b167)</i>
b240	Gewaarwordingen gepaard gaande met hoorfuncties en vestibulaire functies
	Gewaarwordingen als duizeligheid, valneigingen, oorsuizen [tinnitus] en draaiduizeligheid [vertigo]. <i>Inclusies: oorsuizen [tinnitus], duizeligheid, valneigingen, misselijkheid optredend bij duizeligheid of draaiduizeligheid, oorirritatie en druk op het oor.</i> <i>Exclusies: vestibulaire functies (b235); pijngewaarwording (b280)</i>
ANATOMISCHE EIGENSCHAPPEN = positie, aanwezigheid, vorm en continuïteit van onderdelen van het menselijk lichaam	
s110	Anatomische eigenschappen van hersenen
s240	Anatomische eigenschappen van uitwendig oor (auris externa)
s250	Anatomische eigenschappen van middenoor (auris media)
s260	Anatomische eigenschappen van binnenoer (auris interna)
ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE = onderdelen van iemands handelen / iemands deelname aan het maatschappelijk leven	
d115	Luisteren
	Doelbewust ervaren van auditieve stimuli, zoals bij luisteren naar radio, de menselijke stem, muziek, lezing of een verhaal
d240	Omgaan met stress en andere mentale eisen
	Eenvoudige of complexe acties uitvoeren om te kunnen voldoen aan de mentale eisen van het uitvoeren van taken waarbij men grote verantwoordelijkheid draagt, en waarbij sprake is van stress, afleiding, of crisissituaties, zoals examens afleggen, het autorijden tijdens spitsuur, kleren aantrekken onder druk van ouders, onder tijdsdruk een opdracht afmaken of het verzorgen van een groot aantal kinderen. <i>Inclusies: dragen van verantwoordelijkheden; omgaan met stress; omgaan met crisissituaties</i>
d310	Begrijpen van gesproken boodschappen
	De letterlijke en impliciete betekenis begrijpen van gesproken boodschappen, zoals begrijpen of een bewering een feit betreft of een taalggebonden uitdrukking is, zoals beantwoorden en begrijpen van gesproken boodschappen
d350	Converseren
	Starten, continueren en beëindigen van het uitwisselen van gedachten en ideeën, via spreken, schrijven, gebarentaal of andere vormen van taal, met een of meer personen die men kent of met vreemden, in formele of toevallige situaties. <i>Inclusies: starten van een conversatie; gaande houden van een conversatie; beëindigen van een conversatie; met een persoon converseren; met meer personen converseren.</i>
d360	Gebruiken van communicatieapparatuur en - technieken
	Gebruiken van apparatuur, technieken en andere technische middelen om te communiceren, zoals met een vriend telefoneren. <i>Inclusies: gebruiken van telecommunicatieapparatuur; typen; gebruiken van communicatietechnieken.</i>
d760	Familierelaties
	Aangaan en onderhouden van relaties met verwanten, zoals met naaste familieleden, verre familie, pleeg- en adoptiefamilie en stiefrelaties, verdere relaties zoals achterneven of voogden. <i>Inclusies: ouder-kindrelaties; kind-ouderrelaties; broer-zusrelaties; familierelaties in bredere kring</i>
d820	Schoolopleiding
	Toegang verkrijgen tot een school, alle aan een school gerelateerde verantwoordelijkheden en privileges dragen, zich het opleidingsmateriaal, de inhoud van de leerstof eigen maken en voldoen aan andere curriculum-eisen, in het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs, inclusief het regelmatig naar school gaan, samenwerken met andere leerlingen, aanwijzingen van docenten opvolgen, organiseren, studeren en voltooiën van opgedragen taken en projecten, en andere opleidingsniveaus bereiken.

d850	Betaald werk
	Tegen betaling alle aspecten van werk, beroep of baan uitvoeren, voltijds of deeltijds, of als zelfstandig ondernemer, zoals het uitvoeren van de taken in het kader van het werk, op tijd op het werk verschijnen, andere werkenden begeleiden of zelf begeleid worden, en de vereiste taken alleen of in groepsverband uitvoeren. <i>Inclusies: zelfstandig ondernemer; deeltijdwerk; voltijdwerk</i>
d910	Maatschappelijk leven
	Meedoen aan aspecten van het sociaal-maatschappelijk leven, zoals liefdadigheidsinstellingen, dienstverlenende instellingen, of professionele sociale organisaties. <i>Inclusies: informele organisaties; formele organisaties; ceremonies.</i> <i>Exclusies: onbetaald werk (d855); recreëren en vrijetijdsbesteding (d920); religie en spiritualiteit (d930); politiek leven en burgerschap (d950)</i>
EXTERNE FACTOREN = iemands fysieke en sociale omgeving	
e125	Producten en technologie voor communicatiedoeleinden
	Apparatuur, producten en technologieën door mensen gebruikt bij het verzenden en ontvangen van informatie, inclusief degene die zijn aangepast of speciaal ontworpen, aangebracht in, bevestigd aan of geplaatst nabij de persoon die ze gebruikt. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende middelen en technologie voor communicatiedoeleinden.</i>
e250	Geluid
	Een verschijnsel dat wordt of kan worden gehoord, zoals dreunen, bellen, bonzen, zingen, fluiten, schreeuwen of fluisteren met welk volume, timbre of toon dan ook, waardoor nuttige of verwarrende informatie over de wereld kan worden geleverd. <i>Inclusies: geluidsterkte, geluidskwaliteit</i>
e310	Naaste familie
	Mensen verbonden door geboorte, huwelijk of andere relaties die in de cultuur als naaste familie worden erkend, zoals echtgenoten, partners, ouders, broers en zusters, kinderen, pleegouders, adoptiefouders en grootouders. <i>Exclusies: verre familie (e315); persoonlijke verzorgers en assistenten (e340)</i>
e355	Hulpverleners in de gezondheidszorg
	Alle dienstverleners die werken in het gezondheidszorgsysteem zoals dokters, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, audiologen, prothesemakers, medisch instrumentmakers, bandagisten of medisch maatschappelijk werkers. <i>Exclusie: andere dienstverleners (e360)</i>
e410	Persoonlijke attitudes van naaste familieleden
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van naaste familieleden over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische onderwerpen) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e460	Maatschappelijke attitudes
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van mensen in een cultuur, samenleving, subcultuur of andere sociale groep over andere mensen of over andere sociale, politieke en economische zaken die gedrag en handelingen van de groep of de persoon beïnvloeden.
e580	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op het voorkomen en behandelen van gezondheidsproblemen, het zorgen dat medische voorzieningen beschikbaar zijn, en het stimuleren van een gezonde levensstijl. <i>Exclusie: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot welzijn (e575)</i>

3.2. UITGEBREIDE CORE SET VOOR GEHOORVERLIES

LICHAAMSFUNCTIES	
= fysiologische en mentale eigenschappen van het menselijk organisme	
b117	Intellectuele functies
	<p>Algemene mentale functies nodig voor het begripsvermogen en om constructief de verschillende mentale functies inclusief alle cognitieve functies en hun ontwikkeling gedurende het leven te integreren.</p> <p><i>Inclusies: intellectuele groei, stoornissen zoals bij intellectuele retardatie, dementie</i> <i>Exclusies: geheugen (b144); denken (b160); basale cognitieve functies (b163); hogere cognitieve functies (b164)</i></p>
b126	Temperament en persoonlijkheid
	<p>Algemene mentale functies gerelateerd aan het aangeboren vermogen van het individu om op een bepaalde manier te reageren op situaties, inclusief de cluster van mentale eigenschappen die een persoon onderscheidt van anderen.</p> <p><i>Inclusies: extraversie, inschikkelijkheid, nauwgezetheid, psychische stabiliteit, ontvankelijkheid voor nieuwe ervaringen, optimisme, vertrouwen en betrouwbaarheid</i> <i>Exclusies: intellectuele functies (b117); energie en driften (b130); psychomotorische functies (b147); stemming (b152)</i></p>
b1300	Energieniveau
	De mate van kracht en uithoudingsvermogen
b1301	Motivatie
	De trigger om te handelen, de bewuste of onbewuste drijfveren
b140	Aandacht
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het zich richten op een externe stimulus of een innerlijke ervaring gedurende de vereiste periode.</p> <p><i>Inclusies: vasthouden van aandacht, veranderen van aandachtsgebied, verdelen van aandacht en delen van aandacht; concentratie; afleidbaarheid.</i> <i>Exclusies: bewustzijn (b110); energie en driften (b130); slaap (b134); geheugen (b144); psychomotorische functies (b147); perceptie (b156)</i></p>
b144	Geheugen
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het opslaan en bewaren van informatie en het terugvinden van informatie als dat nodig is.</p> <p><i>Inclusies: korte termijngeheugen, lange termijngeheugen en oproepen van informatie uit geheugen; functies gebruikt bij recalling en leren; stoornissen zoals bij nominale, selectieve en dissociatieve amnesie.</i> <i>Exclusies: bewustzijn (b110); oriëntatie (b114); intellectuele functies (b117); aandacht (b140); perceptie (b156); denken (b160); hogere cognitieve functies (b164); mentale functies gerelateerd aan taal (b164); mentale functies gerelateerd aan rekenen (b172).</i></p>
b152	Stemming
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het gevoel en aan de affectieve componenten van mentale processen.</p> <p><i>Inclusies: adequaatheid van stemming, regulering van stemming en bereik van stemmingen; affect, droefheid, geluk, liefde, vrees, boosheid, haat, gespannenheid, angst, vreugde, verdriet, labiliteit; emotionele vervlakking</i> <i>Exclusies: temperament en persoonlijkheid (b126); energie en driften (b130)</i></p>
b1560	Auditieve perceptie
	Het onderscheiden van geluiden, klanken, tonen en andere akoestische stimuli
b1561	Visuele perceptie

	Het onderscheid van vorm, grootte, kleur en andere visuele stimuli
b164	Hogere cognitieve functies
	<p>Specifieke mentale functies gecorreleerd aan de frontale hersenkwabben, inclusief complex doelgericht gedrag zoals voorkomt bij het nemen van beslissingen, abstract denken, plannen en het uitvoeren van plannen, mentale flexibiliteit, en bepalen welk gedrag adequaat is onder welke omstandigheden; vaak uitvoerende functies genoemd.</p> <p><i>Inclusies: abstractie, organisatie en planning, tijdmanagement, cognitieve flexibiliteit, inzicht, beoordelingsvermogen en mentale functies gerelateerd aan probleem oplossen; vorming en concepten categorisatie.</i></p> <p><i>Exclusies: geheugen (b144); denken (b160); mentale functies gerelateerd aan taal (b167); mentale functies gerelateerd aan rekenen (b172)</i></p>
b167	Mentale functies gerelateerd aan taal
	<p>Specifieke mentale functies gerelateerd aan het herkennen en gebruiken van tekens, symbolen en andere componenten van een taal.</p> <p><i>Inclusies: mentale functies gerelateerd aan taalreceptie (van gesproken taal, geschreven taal en gebarentaal), mentale functies gerelateerd aan taalexpressie (van gesproken taal, geschreven taal en gebarentaal), en integratieve taalfuncties; stoornissen zoals bij receptieve afasie, expressieve afasie, Broca-afasie, Wernicke afasie en conductie afasie.</i></p> <p><i>Exclusies: aandacht (b140); geheugen (b144); perceptie (b156); denken (b160); hogere cognitieve functies (b164); mentale functies gerelateerd aan rekenen (b172); bepalen sequentie bij complexe bewegingen (b176); Hoofdstuk 2 Sensorische functies en pijn; Hoofdstuk 3 Stem en spraak</i></p>
b210	Visuele functies
	<p>Sensorische functies gerelateerd aan het waarnemen van de aanwezigheid van licht en het waarnemen van de vorm, de grootte, de contour en de kleur van visuele stimuli</p> <p><i>Inclusies: gezichtsscherpte (binoculaire en monoculaire gezichtsscherpte bij verte zien en dichtbij zien), gezichtsveld en kwaliteit van visus (lichtgevoeligheid, kleuren zien, contrastgevoeligheid, beeldkwaliteit); stoornissen zoals bij myopia, hypermetropia, astigmatisme, hemianopia, kleurenblindheid, kokerzien, centraal en perifeer scotoom, diplomie, nachtblindheid en adaptatie aan licht.</i></p> <p><i>Exclusies: perceptie (b156)</i></p>
b2300	Detectie van geluid
	Het waarnemen van de aanwezigheid van geluiden
b2301	Auditieve discriminatie
	Het waarnemen van de aanwezigheid van geluid, waarbij de differentiatie ten opzichte van het achtergrondlawaai en binaurale synthese, separatie en vermenging een rol spelen
b2302	Lokalisatie van geluidsbron
	Het bepalen van de locatie van een geluidsbron
b2304	Onderscheiden van spraak
	Het bepalen of er sprake is van gesproken taal en dit onderscheiden van andere geluiden
b235	Vestibulaire functies
	<p>Sensorische functies van het binnenoor gerelateerd aan het bepalen van positie, balans en beweging</p> <p><i>Inclusies: positiegevoel, balans en bewegingsgevoel.</i></p> <p><i>Exclusies: gewaarwording gepaard gaande met hoorfuncties en vestibulaire functies (b240)</i></p>
b240	Gewaarwordingen gepaard gaande met hoorfuncties en vestibulaire functies
	<p>Gewaarwordingen als duizeligheid, valneigingen, oorsuizen [tinnitus] en draaiduizeligheid [vertigo].</p> <p><i>Inclusies: oorsuizen [tinnitus], duizeligheid, valneigingen, misselijkheid optredend bij duizeligheid of draaiduizeligheid, oorirritatie en druk op het oor.</i></p> <p><i>Exclusies: vestibulaire functies (b235); pijngewaarwording (b280)</i></p>
b280	Pijngewaarwording

	<p>Het waarnemen van een onplezierig gevoel duidend op mogelijke of feitelijke schade aan een onderdeel van het menselijk lichaam.</p> <p><i>Inclusies: gegeneraliseerde pijn, pijn in een lichaamsdeel, pijn in meerdere lichaamsdelen, uitstralende pijn in dermatoom, uitstralende pijn in segment of regio; stekende pijn, brandende pijn, doffe pijn, schrijnende pijn; stoornissen zoals bij myalgie, analgesie en hyperalgesie</i></p> <p><i>Exclusies:</i></p>
b310	Stem
	<p>De productie van verschillende geluiden door de passage van lucht door de larynx.</p> <p><i>Inclusies: voortbrengen van stemgeluid en stemkwaliteit; stoornissen zoals bij afonie, dysfonie, schorheid, hypernasaliteit en hyponasaliteit.</i></p> <p><i>Exclusies: mentale functies gerelateerd aan taal (b167); articulatie (b320); babbelen (b3401)</i></p>
b320	Articulatie
	<p>Functies gerelateerd aan de productie van spraak.</p> <p><i>Inclusies: uitspraak en vormen van fonemen; stoornissen zoals bij spastische dysatrie, atachische dysatrie en anatrie</i></p> <p><i>Exclusies: mentale functies gerelateerd aan taal (b167); stem (b310)</i></p>
b330	Vloeiendheid en ritme van spreken
	<p>Functies gerelateerd aan de productie van een vloeiende en ritmische wijze van spreken.</p> <p><i>Inclusies: vloeiendheid van spreken, ritme van spreken, snelheid van spreken en spraakmelodie; prosodie en intonatie; stoornissen zoals bij stotteren, stamelen, broddelen, bradylalie en tachylalie.</i></p> <p><i>Exclusies: mentale functies gerelateerd aan taal (b167); stem (b310); articulatie (b320)</i></p>
ANATOMISCHE EIGENSCHAPPEN	
= positie, aanwezigheid, vorm en continuïteit van onderdelen van het menselijk lichaam	
s110	Anatomische eigenschappen van hersenen
s240	Anatomische eigenschappen van uitwendig oor (auris externa)
s250	Anatomische eigenschappen van middenoor (auris media)
s260	Anatomische eigenschappen van binnenoer (auris interna)
s710	Anatomische eigenschappen van hoofd en hals
ACTIVITEITEN en PARTICIPATIE	
= onderdelen van iemands handelen / iemands deelname aan het maatschappelijk leven	
d110	Gadeslaan
	Doelbewust ervaren van visuele stimuli, zoals bij het opsporen van een voorwerp, het gadeslaan van sportwedstrijden, mensen of kinderspel.
d115	Luisteren
	Doelbewust ervaren van auditieve stimuli, zoals bij luisteren naar radio, de menselijke stem, muziek, lezing of een verhaal
d140	Leren lezen
	Vaardigheden ontwikkelen om geschreven materiaal (inclusief Braille en andere symbolen) vloeiend en nauwkeurig te lezen, zoals het leren herkennen van symbolen en het alfabet, het leren om geschreven woorden goed en duidelijk uit te spreken, en het leren begrijpen van geschreven woorden en zinnen.
d155	Ontwikkelen van vaardigheden
	Verwerven van basale en complexe vaardigheden in samenhangende acties of taken door volhardend aanleren, zoals het leren gebruiken van gereedschap of speelgoed of het leren spelen van een spel.
	<i>Inclusies: ontwikkelen van basale vaardigheden; ontwikkelen van complexe vaardigheden</i>
	<i>Exclusies: leren schrijven (d145) en schrijven (d170), leren spelen (d131)</i>
d160	Richten van aandacht
	Doelbewust focussen op specifieke stimuli, zoals door het onderdrukken van ruis

d175	Oplossen van problemen
	Oplossingen vinden voor vragen of situaties door het identificeren en analyseren van vraagstukken, het ontwikkelen van opties en oplossingen, het evalueren van mogelijke effecten van oplossingen, en het uitvoeren van de gekozen oplossing, zoals het oplossen van een geschil tussen twee personen. <i>Inclusies: oplossen van eenvoudige problemen; oplossen van complexe problemen</i> <i>Exclusies: denken (d163); besluiten nemen (d117)</i>
d220	Ondernemen van meervoudige taken
	Eenvoudige, complexe en gecoördineerde acties achtereenvolgens of gelijktijdig uitvoeren als componenten van meervoudige, geïntegreerde en complexe taken. <i>Inclusies: uitvoeren van meervoudige taken; voltooiën van meervoudige taken; in groepsverband ondernemen van meervoudige taken</i> <i>Exclusies: ontwikkelen van vaardigheden (d155); oplossen van problemen (d175); besluiten nemen (d177); ondernemen van enkelvoudige taak (d210)</i>
d240	Omgaan met stress en andere mentale eisen
	Eenvoudige of complexe acties uitvoeren om te kunnen voldoen aan de mentale eisen van het uitvoeren van taken waarbij men grote verantwoordelijkheid draagt, en waarbij sprake is van stress, afleiding, of crisissituaties, zoals examens afleggen, het autorijden tijdens spitsuur, kleren aantrekken onder druk van ouders, onder tijdsdruk een opdracht afmaken of het verzorgen van een groot aantal kinderen. <i>Inclusies: dragen van verantwoordelijkheden; omgaan met stress; omgaan met crisissituaties</i>
d310	Begrijpen van gesproken boodschappen
	De letterlijke en impliciete betekenis begrijpen van gesproken boodschappen, zoals begrijpen of een bewering een feit betreft of een taalgebonden uitdrukking is, zoals beantwoorden en begrijpen van gesproken boodschappen
d315	Begrijpen van non-verbale boodschappen
	De letterlijke en impliciete betekenis begrijpen van boodschappen die worden overgebracht door lichaamstaal, symbolen en tekeningen, zoals begrijpen dat een kind moe kan zijn wanneer het in de ogen wrijft of dat alarm kan betekenen dat er brand is. <i>Inclusies: begrijpen van lichaamstaal; begrijpen van algemene tekens en symbolen; begrijpen van tekeningen en foto's</i> <i>Exclusies: begrijpen van formele gebarentaal (d320)</i>
d330	Spreken
	Produceren van woorden, zinnen en langere passages in spreektaal, met een letterlijke en figuurlijke betekenis, zoals mondeling een feit meedelen of een verhaal vertellen.
d3503	Met een persoon converseren
	Starten, continueren, beïnvloeden en beëindigen van een dialoog of uitwisseling van gedachten met een persoon, zoals bij preverbale en verbale spelletjes, vocaal en verbaal contact tussen moeder en kind, of met een vriend het weer bespreken.
d3504	Met meer personen converseren
	Starten, continueren, beïnvloeden en beëindigen van een dialoog of uitwisseling van gedachten met meer dan een persoon, zoals het starten met en participeren in groepsgesprekken, bijvoorbeeld tijdens het spelen van gezelschapsspelletjes, een discussie op school of informele of formele discussies
d355	Bespreken
	Starten, continueren en beëindigen van een beschouwing, met voor- en tegen argumenten, of van een gesproken of geschreven discussie, via gebarentaal of andere vormen, met een of meerdere personen die men kent of met vreemden, in formele of in toevallige situaties. <i>Inclusies: Bespreken met een persoon; bespreken met meer personen</i>
d360	Gebruiken van communicatieapparatuur en - technieken

	<p>Gebruiken van apparatuur, technieken en andere technische middelen om te communiceren, zoals met een vriend telefoneren.</p> <p><i>Inclusies: gebruiken van telecommunicatieapparatuur; typen; gebruiken van communicatietechnieken</i></p>
d440	Nauwkeurig gebruiken van hand
	<p>Gecoördineerde acties uitvoeren om voorwerpen met de hand, vingers en duim te pakken, te manipuleren en los te laten, zoals bij het pakken van munten van een tafel of bij het omdraaien van een knop.</p> <p><i>Inclusies: pakken; grijpen; manipuleren; loslaten</i></p>
d470	Gebruiken van vervoermiddel
	<p>Middelen van transport gebruiken om zich als passagier te laten vervoeren, zoals bij het zich laten vervoeren met een auto of een bus, een riksja, pendelbusje, kinderwagen of wandelwagen, in door dieren voortgetrokken voertuigen, met een privé of openbare taxi, met een bus, trein, tram, ondergrondse, met een boot of vliegtuig.</p> <p><i>Inclusies: gebruiken van menskracht voortbewogen vervoermiddel; gebruiken van een gemotoriseerd privévervoermiddel; gebruiken van een gemotoriseerd openbaar vervoer</i></p> <p><i>Exclusies: zich voortbewegen met hulpmiddelen (d465); besturen (d475)</i></p>
d475	Besturen
	<p>Controle hebben over en voortbewegen van een voertuig of een trekdier, reizen op eigen gezag of een middel van vervoer ter beschikking hebben, zoals een auto, fiets, boot of een trekdier met voertuig.</p> <p><i>Inclusies: besturen van door menskracht voortbewogen vervoermiddel; besturen van gemotoriseerde voertuigen; besturen van door dierkracht voortbewogen voertuigen</i></p> <p><i>Exclusies: zich verplaatsen met speciale middelen (d465); gebruiken van vervoermiddel (d470); rijden op dieren als vervoermiddel (d480)</i></p>
d620	Verwerven van goederen en diensten
	<p>Selecteren, verwerven en transporteren van alle goederen en diensten die nodig zijn voor het dagelijks leven, zoals selecteren, aanschaffen, transporteren en opslaan van voedsel, dranken, kleding, schoonmaakmateriaal, brandstof, huisraad, huishoudelijke benodigdheden, keukengerei, kookbenodigdheden, speelgoed, huishoudelijke apparatuur, gereedschap; verwerven van voorzieningen en andere huishoudelijke diensten.</p> <p><i>Inclusies: boodschappen doen; verzamelen van dagelijkse benodigdheden</i></p> <p><i>Exclusies: verwerven van woonruimte (d610)</i></p>
d660	Assisteren van andere personen
	<p>Assisteren van gezinsleden en andere personen bij het leren, communiceren, zelfverzorging, mobiliteit binnens- of buitenshuis; betrokken zijn bij of aandacht vragen voor het welbevinden van gezinsleden en anderen.</p> <p><i>Inclusies: assisteren van andere personen bij zelfverzorging; assisteren van andere personen bij voortbewegen; assisteren van andere personen bij communicatie; assisteren van andere personen bij tussenmenselijke relaties; assisteren van andere personen bij voeding; assisteren van andere personen bij handhaven van gezondheid</i></p> <p><i>Exclusies: verrichten van betaald werk (d850)</i></p>
d710	Basale tussenmenselijke interacties
	<p>Met personen in interactie komen in overeenstemming met de context en cultuur, met de juiste mate van respect en achting, of beantwoorden van de gevoelens van anderen.</p> <p><i>Inclusies: respect en warmte in relaties; waardering in relaties; tolerantie in relaties; kritiek in relaties; sociale cues in relaties; fysiek contact in relaties</i></p>
d720	Complexe tussenmenselijke interacties
	<p>Interacties met andere personen onderhouden en reguleren, in overeenstemming met de context en de cultuur, zoals door het reguleren van emoties en impulsen, verbale en fysieke agressie, door onafhankelijk op te treden in sociale interacties, en door zich te gedragen in overeenstemming met de sociale regels en conventies.</p> <p><i>Inclusies: spelen met anderen; aangaan van relaties; beëindigen van relaties; reguleren van gedrag in gezelschap; bewaren van sociale afstand</i></p>

d730	Omgaan met onbekenden
	Tijdelijke contacten en verbintenissen aangaan met onbekenden voor een speciaal doel, zoals aan onbekenden informatie vragen, de weg vragen of met onbekenden een koop aangaan.
d740	Formele relaties
	Specifieke relaties in formele situaties aangaan en onderhouden, zoals omgaan met leerkrachten, werkgevers, deskundigen of dienstverleners. <i>Inclusies: omgaan met meerderen; omgaan met ondergeschikten; omgaan met sociaal gelijken</i>
d750	Informele sociale relaties
	Omgaan met anderen, zoals toevallige relaties aangaan en onderhouden met personen in dezelfde gemeenschap of dezelfde woonplaats, of met medewerkers, studenten, sport-/spelkameraden of personen met dezelfde achtergrond of hetzelfde beroep. <i>Inclusies: informele relaties met vrienden; informele relaties met burens; informele relaties met kennissen; informele relaties met medebewoners; informele relaties met personen met gemeenschappelijk kenmerk</i>
d760	Familierelaties
	Aangaan en onderhouden van relaties met verwanten, zoals met naaste familieleden, verre familie, pleeg- en adoptie familie en stiefrelaties, verdere relaties zoals achterneven, of voogden. <i>Inclusies: ouderkind relaties; kindouder relaties; broerzus relaties; familierelaties in bredere kring</i>
d770	Intieme relaties
	Een nauwe of romantische relatie aangaan en onderhouden, zoals tussen man en vrouw, geliefden of seksuele partners. <i>Inclusies: romantische relaties; samenlevingsrelaties; seksuele relaties</i>
d810	Informele opleiding
	Thuis of in een andere niet-geïstitutionaliseerde situatie leren, zoals verwerven van praktische vaardigheden (bijvoorbeeld handvaardigheden) of andere theoretische vaardigheden (bijvoorbeeld thuisonderwijs) van ouders of familieleden, thuis of in een groepssituatie.
d820	Schoolopleiding
	Toegang verkrijgen tot een school, alle aan een school gerelateerde verantwoordelijkheden en privileges dragen, zich het opleidingsmateriaal, de inhoud van de leerstof eigen maken en voldoen aan andere curriculumeisen, in het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs, inclusief het regelmatig naar school gaan, samenwerken met andere leerlingen, aanwijzingen van docenten opvolgen, organiseren, studeren en voltooien van opgedragen taken en projecten, en andere opleidingsniveaus bereiken.
d825	Beroepsopleiding
	Activiteiten uitvoeren in het kader van een beroepsopleiding en zich het curriculummateriaal eigen maken ter voorbereiding op beroep en werk. <i>Exclusies: werkend leren (d840)</i>
d830	Hogere opleiding
	Activiteiten uitvoeren in het kader van hogere opleidingsprogramma's op universiteiten, colleges en hogescholen en het zich eigen maken van alle aspecten van het curriculum zoals nodig is voor het behalen van graden, diploma's, certificaten of andere accreditatie, zoals het afronden van een studie of programma aan een universiteit, hogeschool of andere hogere opleiding.
d840	Werkend leren
	Activiteiten uitvoeren in het kader van programma's die zijn bedoeld als voorbereiding op het werk, zoals de taken uitvoeren die nodig zijn bij het werkend leren, in de leer zijn en een opleiding op de werkplek volgen. <i>Exclusies: beroepsopleiding (d825)</i>
d845	Verwerven behouden en beëindigen van werk
	Werk zoeken, vinden en uitkiezen, ingehuurd worden, werk aannemen en behouden, en vorderingen maken in het werk, in een baan of beroep, en het werk naar behoren beëindigen;

	<p>inclusief het opstellen van een curriculum vitae of levensloop, het opnemen van contact met werkgevers en het voorbereiden van een sollicitatiegesprek, het beoordelen van de eigen werkprestaties en oplettend zijn tijdens het werk.</p> <p><i>Inclusies: zoeken van werk; behouden van werk; beëindigen van werk</i></p>
d850	Betaald werk
	<p>Tegen betaling alle aspecten van werk, beroep of baan uitvoeren, als voltijds of deeltijds werknemer, of als zelfstandig ondernemer, zoals het uitvoeren van de taken in het kader van het werk, op tijd op het werk verschijnen, andere werkenden begeleiden of zelf begeleid worden, en de vereiste taken alleen of in groepsverband uitvoeren.</p> <p><i>Inclusies: zelfstandig ondernemer; deeltijdwerk (d8501); voltijdwerk (d8502)</i></p>
d855	Onbetaald werk
	<p>Zonder betaling alle aspecten van werk uitvoeren, voltijds of deeltijds, inclusief georganiseerde werkactiviteiten, taken uitvoeren in kader van werk, op tijd op het werk verschijnen, andere werkers begeleiden of zelf begeleid worden, en vereiste taken alleen of in groepsverband uitvoeren, zoals vrijwilligerswerk of liefdadigheidswerk uitvoeren, voor een gemeenschap of religieuze groep werken zonder betaling, in en rond het huis werken zonder betaling.</p> <p><i>Exclusie: Hoofdstuk 6 Huishouden</i></p>
d860	Basale financiële transacties
	<p>Activiteiten uitvoeren in het kader van eenvoudige financiële transacties, zoals geld gebruiken om voedsel te kopen, of ruilhandel bedrijven, ruilen van goederen en diensten; of sparen.</p>
d870	Economische zelfstandigheid
	<p>Beschikken over economische bronnen, privé bronnen of sociaal- maatschappelijke bronnen, om economische zekerheden veilig te stellen in verband met de huidige en toekomstige behoeften.</p> <p><i>Inclusies: persoonlijke financiële bronnen; sociaaleconomische bronnen</i></p>
d910	Maatschappelijk leven
	<p>Meedoen aan alle aspecten van het sociaal-maatschappelijk leven, zoals liefdadigheidsinstellingen, dienstverlenende instellingen, of professionele sociale organisaties.</p>
d920	Recreatie en vrije tijd
	<p>Meedoen aan alle vormen van spel, activiteiten in het kader van recreatie of vrijetijdsbesteding, zoals informele of georganiseerde spelen en sport, fitness programma's, ontspanning, amusement of vertier, bezoeken van kunstgaleries, musea, bioscoop of theater; handenarbeid en hobby's, voor eigen plezier lezen, muziekinstrumenten bespelen; rondreizen, toeristische uitstapjes maken, en uit hobby reizen.</p>
d930	Religie en Spiritualiteit
	<p>Meedoen aan religieuze en spirituele activiteiten, in organisaties en via praktische oefeningen in het kader van zelfontplooiing, het zoeken naar zingeving, religieuze of spirituele waarden en het aangaan van een verbintenis met een goddelijke macht, zoals door het bijwonen van bijeenkomsten in een kerk, tempel, moskee of synagoge, door het met een religieus doel bidden of zingen, en door spirituele meditatie.</p>
d940	Mensenrechten
	<p>Het hebben van alle nationaal en internationaal erkende rechten van de mens op grond van het mens-zijn als zodanig, bijvoorbeeld de rechten van de mens zoals erkend door de United Nations Universal Declaration of Human Rights (1948) en de United Nations Standard Rules for the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities (1993); de rechten van het kind (1989); The United Nations Convention met betrekking tot het recht op zelfbeschikking of autonomie; het recht op eigen lotsbeschikking.</p>
d950	Politiek en Burgerschap
	<p>Het leven als burger, in maatschappelijke, politieke en bestuurlijke zin, de wettelijke status als burger hebben, en het hebben van de rechten, bescherming, privileges en plichten die samenhangen met de status als burger, zoals het hebben van stemrecht en verkiezingsrecht, het recht om een</p>

	politieke organisatie te vormen; het hebben van rechten en vrijheden die samenhangen met burgerschap (zoals het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op lidmaatschap van een organisatie, vrijheid van godsdienst, recht op bescherming tegen onredelijke fouillering en marteling, recht op een advocaat, op rechtspraak en andere wettelijke rechten, en bescherming tegen discriminatie); een wettelijke status als burger hebben.
EXTERNE FACTOREN = iemands fysieke en sociale omgeving	
e115	Producten en technologie voor persoonlijk gebruik in het dagelijks leven
	Apparatuur, producten en technologie door mensen gebruikt bij dagelijkse activiteiten, inclusief degene die zijn aangepast of speciaal ontworpen, aangebracht in, bevestigd aan of geplaatst nabij de persoon die ze gebruikt. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor persoonlijk gebruik</i> <i>Exclusies: producten en technologie voor verplaatsing van personen binnenshuis en buitenshuis voor vervoer (e120); producten en technologie voor communicatiedoeleinden (e125)</i>
e120	Producten en technologie voor verplaatsing van personen binnenshuis en buitenshuis en voor vervoer
	Apparatuur, producten en technologie door mensen gebruikt voor verplaatsingsactiviteiten binnenshuis en buitenshuis, inclusief degene die zijn aangepast of speciaal ontworpen, aangebracht in, bevestigd aan of geplaatst nabij de persoon die ze gebruikt. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor verplaatsing van personen binnenshuis en buitenshuis en voor vervoer</i>
e125	Producten en technologie voor communicatiedoeleinden
	Apparatuur, producten en technologieën door mensen gebruikt bij het verzenden en ontvangen van informatie, inclusief degene die zijn aangepast of speciaal ontworpen, aangebracht in, bevestigd aan of geplaatst nabij de persoon die ze gebruikt. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende middelen en technologie voor communicatiedoeleinden</i>
e130	Producten en technologie voor onderwijsdoeleinden
	Apparatuur, producten, processen, methoden en technologie gebruikt voor het verwerven van kennis, ervaring of bekwaamheid, inclusief aangepast of speciaal ontworpen. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor onderwijsdoeleinden</i>
e135	Producten en technologie voor werkdoeleinden
	Apparatuur, producten en technologie gebruikt om activiteiten tijdens het werk te vergemakkelijken. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor werkdoeleinden</i>
e140	Producten en technologie voor culturele, ontspanning- en sportdoeleinden
	Apparatuur, producten en technologie gebruikt voor het uitvoeren en ondersteunen van culturele, ontspanning- en sportactiviteiten, inclusief aangepast en speciaal ontworpen. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor culturele, ontspanning- en sportdoeleinden</i> <i>Exclusies: producten en technologie voor spelen (e1152)</i>
e145	Producten en technologie voor toepassing bij religie en spiritualiteit
	Producten en technologie, uniek gemaakt of in massa productie waaraan een symbolische betekenis wordt gegeven in het kader van toepassing bij religie of spiritualiteit, inclusief aangepast of speciaal ontworpen. <i>Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor toepassing bij religie en spiritualiteit</i>
e150	Technische aspecten van openbare gebouwen
	Producten en technologie die iemands door de mens gecreëerde omgeving binnenshuis en buitenshuis vormen voor zover die gepland, ontworpen en gemaakt is voor openbaar gebruik, inclusief aangepast of speciaal ontworpen. <i>Inclusies: technische aspecten van toegankelijkheid, doorgankelijkheid en bruikbaarheid, bewegwijzering</i>

e155	Technische aspecten van private gebouwen
	Producten en technologie die iemands door de mens gecreëerde omgeving binnenshuis en buitenshuis vormen voor zover die gepland, ontworpen en gemaakt is voor privé gebruik (bijvoorbeeld huis, woonruimte), inclusief aangepast of speciaal ontworpen. <i>Inclusies: technische aspecten van toegankelijkheid, doorgankelijkheid en bruikbaarheid, bewegwijzering</i>
e225	Klimaat
	Meteorologische kenmerken en gebeurtenissen, zoals het weer. <i>Inclusies: temperatuur, vochtigheid, luchtdruk, neerslag, wind en seizoenswisselingen</i>
e240	Licht
	Elektromagnetische straling waardoor dingen zichtbaar worden door zonlicht of kunstlicht (zoals kaarsen, olie- of paraffinelampen, vuur en elektriciteit) en waardoor nuttige of verwarrende informatie over de wereld kan worden geleverd. <i>Inclusies: lichtsterkte; lichtkwaliteit; kleurcontrasten</i>
e2500	Geluidssterkte
	Niveau of volume van een hoorbaar verschijnsel bepaald door de hoeveelheid energie die is opgewekt, waarbij een hoog energieniveau wordt ervaren als harde geluiden en een laag energieniveau als zachte geluiden.
e2501	Geluidskwaliteit
	Aard van het geluid bepaald door de golflengte en het golfpatroon van het geluid, ervaren als timbre en toon, zoals scherp of melodieus, en waardoor nuttige (bijvoorbeeld het geluid van een blaffende hond versus een miauwende kat) of verwarrende (bijvoorbeeld achtergrond lawaai) informatie over de wereld kan worden geleverd.
e310	Naaste familie
	Mensen verbonden door geboorte, huwelijk of andere relaties die in de cultuur als naaste familie worden erkend, zoals echtgenoten, partners, ouders, broers en zusters, kinderen, pleegouders, adoptiefouders en grootouders. <i>Exclusies: verre familie (e315), persoonlijke verzorgers en assistenten (e340)</i>
e315	Verre familie
	Mensen verbonden door familiebanden, huwelijk of andere relaties die in de cultuur als verre familie worden erkend, zoals tantes, ooms, neven en nichten. <i>Exclusies: naaste familie (e310)</i>
e320	Vrienden
	Mensen met een nauwe relatie gekenmerkt door vertrouwen en wederzijdse ondersteuning.
e325	Kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten
	Mensen die vertrouwd zijn met elkaar als kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stads- of dorpsgenoten, in werk- en schoolsituaties, vrijetijdsbesteding of andere aspecten van het leven en die demografische kenmerken gemeenschappelijk hebben zoals leeftijd, geslacht, geloofsovertuiging, etniciteit of die gemeenschappelijke interesses hebben. <i>Inclusies: voorzieningen met betrekking tot organisatorische verbanden (e5550)</i> <i>Exclusies:</i>
e330	Meerderden
	Mensen die besluitvormende verantwoordelijkheden voor anderen hebben en die sociaal gezien invloed en macht hebben gebaseerd op hun sociale, economische, culturele en religieuze rol in de maatschappij, zoals leraren, werkgevers, opzichters, religieuze leiders, plaatsvervangende besluitvormers, bewakers of beheerders.
e335	Ondergeschikten
	Mensen van wie het dagelijks leven wordt beïnvloed door meerderen in de werksfeer, op school of in andere situaties, zoals studenten, werknemers en leden van een geloofsgemeenschap. <i>Exclusies: naaste familie (e310)</i>

e340	Persoonlijke verzorgers en assistenten
	Mensen die diensten aan anderen verlenen ter ondersteuning van hun activiteiten van het dagelijks leven en het uitvoeren van activiteiten in werk, onderwijs of een andere leefsituatie, geleverd ofwel via publieke of private fondsen ofwel als vrijwilliger zoals hulpverleners voor huishoudelijk werk, persoonlijke assistenten, vervoersassistenten, betaalde hulp, kinderverzorgsters en andere mensen die thuiszorg verlenen. <i>Exclusies: naaste familie (e310); verre familie (e315); vrienden (e320); welzijnsvoorzieningen (e5750); hulpverleners in de gezondheidszorg (e355)</i>
e345	Onbekenden
	Mensen die onbekend zijn en met wie geen relatie bestaat of degenen met wie nog geen relatie of verbondenheid bestaat zoals personen die onbekend zijn voor de betrokken persoon en die toch een leefsituatie delen, zoals vervangende leraren, medewerkers of zorgverleners.
e350	Gedomesticeerde dieren
	Dieren die fysieke, emotionele of psychische ondersteuning bieden zoals huisdieren (honden, katten, vogels, vissen, enz.) en dieren voor vervoer van personen en transport. <i>Exclusies: dieren (e220); activa (e165)</i>
e355	Hulpverleners in de gezondheidszorg
	Alle dienstverleners die werken in het gezondheidszorgsysteem zoals dokters, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, audiologen, prothesemakers, medisch instrumentmakers, bandagisten of medisch maatschappelijk werkers. <i>Exclusies: andere dienstverleners (e360)</i>
e360	Andere dienstverleners
	Alle dienstverleners buiten het gezondheidszorgsysteem die aan de gezondheidszorg verwante diensten verlenen, zoals maatschappelijk werkers, leraren, architecten en ontwerpers. <i>Exclusies: hulpverleners in de gezondheidszorg (e355)</i>
e410	Persoonlijke attitudes van naaste familieleden
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van naaste familieleden over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische onderwerpen) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e415	Persoonlijke attitudes van verre familieleden
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van verre familieleden over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische onderwerpen) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e420	Persoonlijke attitudes van vrienden
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van vrienden over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische onderwerpen) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e425	Persoonlijke attitudes van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van kennissen, leeftijd- en seksegenoten, collega's, burens en stad- of dorpsgenoten over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische onderwerpen) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e430	Persoonlijke attitudes van meerderen
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van meerderen over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische zaken) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e440	Persoonlijke attitudes van persoonlijke verzorgers en assistenten
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van verzorgers en assistenten over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische zaken) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.

e445	Persoonlijke attitudes van onbekenden
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van onbekenden over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische zaken) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e450	Persoonlijke attitudes van hulpverleners in de gezondheidszorg
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van hulpverleners in de gezondheidszorg over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische zaken) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e455	Persoonlijke attitudes van andere dienstverleners
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van andere dienstverleners over de persoon of over andere zaken (zoals sociale, politieke en economische zaken) die persoonlijk gedrag en handelingen beïnvloeden.
e460	Maatschappelijke attitudes
	Algemene of speciale meningen en opvattingen van mensen in een cultuur, samenleving, subcultuur of andere sociale groep over andere mensen of over andere sociale, politieke en economische zaken die gedrag en handelingen van de groep of de persoon beïnvloeden.
e465	Sociale normen, gewoonten en ideologieën
	Gewoonten, gebruiken, regels en abstracte systemen van waarden en normen (zoals ideologieën normatieve wereldbeschouwingen en moraal filosofieën) die binnen de sociale context ontstaan en die maatschappelijke en persoonlijke gedrag en handelingen beïnvloeden en veroorzaken, zoals sociale normen met betrekking tot moreel en religieus gedrag of etiquette; religieuze dogma's en daaruit volgende normen en gewoonten en normen met betrekking tot rituele en sociale bijeenkomsten.
e515	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot bebouwde omgeving
	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot het ontwerpen en bouwen van openbare en private gebouwen. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot ruimtelijke ordening</i>
e525	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot huisvesting
	Voorzieningen, systemen en beleid voor het verschaffen van onderdak, woningen of verblijf aan mensen.
e535	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot communicatie
	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot het overbrengen en uitwisselen van informatie.
e540	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot vervoer
	Voorzieningen, systemen en beleid die het mogelijk maken dat mensen of goederen zich verplaatsen of verplaatst worden van de ene plek naar de andere plek.
e545	Voorzieningen, systemen en beleid ter bescherming van de bevolking
	Voorzieningen, systemen en beleid die ten doel hebben burgers en hun eigendommen te beschermen. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot openbare nutsvoorzieningen (e530)</i>
e550	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot juridische zaken
	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot wet- en regelgeving in een land.
e555	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot organisatorische verbanden
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op groepen personen die zich hebben georganiseerd, vaak in de vorm van een lidmaatschapstructuur, om algemene, niet-commerciële, belangen na te streven.
e560	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot media
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op massacommunicatie, via radio, televisie, kranten en internet.

e570	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot sociale zekerheid
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op het bieden van inkomenssteun aan mensen die, vanwege leeftijd, armoede, werkloosheid, gezondheidstoestand of problemen in het functioneren, overheidssteun nodig hebben die wordt gefinancierd vanuit de algemene middelen of op basis van een bijdragestelsel. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot economische zaken (e565)</i>
e575	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot welzijn
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op het bieden van hulp aan hen die ondersteuning nodig hebben bij activiteiten als het doen van boodschappen en activiteiten gerelateerd huishouden, vervoer, het zorgen voor kinderen, uitgestelde zorg, zelfzorg en het zorgen voor anderen, om op die manier vollediger in de maatschappij te kunnen participeren. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot sociale zekerheid (e570); persoonlijke verzorgers en assistenten (e340); voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg (e580)</i>
e580	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg
	Voorzieningen, systemen en beleid gericht op het voorkomen en behandelen van gezondheidsproblemen, het zorgen dat medische voorzieningen beschikbaar zijn, en het stimuleren van een gezonde levensstijl. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot welzijn (e575)</i>
e585	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot onderwijs
	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot het verwerven, handhaven en verbeteren van kennis, expertise en beroeps- of artistieke vaardigheden. Zie de International Standard Classification of Education (ISCED) van de UNESCO.
e590	Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot werkgelegenheid
	Voorzieningen, systemen en beleid gerelateerd aan het vinden van geschikt werk voor mensen die werkloos zijn of op zoek zijn naar ander werk, of het ondersteunen van mensen die al werk hebben maar die promotie willen. <i>Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot economische zaken (e565); voorzieningen, system en beleid voor algemeen en speciaal onderwijs (e585)</i>

Koninklijke Kentalis | Expertise & Innovatie | PonTeM
Petrus Dondersplein 1
5271 AA Sint-Michielsgestel
Postbus 7
5270 BA Sint-Michielsgestel
T 073-5588484
E infopontem@kentalis.nl
W www.kentalis.nl

©Kentalis 2012